

«روزگار ما» گزارش می دهد؛

نابودی جنگل های هیر کانی با انتقال آب خزر

گروه انرژی - موافقت سازمان حفاظت

محیط زیست با انتقال آب دریای خزر به فلات مرکزی کشور با واکنش منابع طبیعی، نمایندگان مجلس و برخی کارشناسان بسیاری روبه رو شده است. هر چند که وزارت نیرو می گوید راهی به جز انتقال آب خزر نداریم و سازمان حفاظت محیط زیست آن را تایید می کند اما بعضی کارشناسان می گویند که در بخش کشاورزی حداقل سالانه ۱۵ میلیارد متر مکعب آب قابل صرفه جویی است.

عیسی کلاتری معتقد است: سالانه بیش از ۳۰ میلیارد متر مکعب تبخیر در دریای مازندران داریم. تبخیر بالای ۲۵۰ میلیارد متر مکعب، حالا ۱۰۰ میلیون از ۸۰ هزار میلیارد متر مکعب آب دریای مازندران عدد بسیار کوچکی است.

رئیس سازمان محیط زیست همچنین در پاسخ به برخی از کارشناسان که می گویند با انتقال آب به فلات مرکزی مخاطرات زیست محیطی فراوانی در جنگل های هیر کانی و دریای خزر به وجود می آید، گفت: یک حرف غیر علمی است که دوستان مطرح می کنند مثلاً می گویند ما حق دریای شمال را با ساخت سد سفیدرود گرفتیم. در استانی مثل گیلان که حدود ۹۰۰ میلی متر بارندگی دارد آب را از استان های بابرش سالانه ۲۰۰ میلی متری می گیریم و در گیلان برنج می کارند که بارش سالانه ۹۰۰ میلی متری دارد یعنی ماسالی ۲۵ میلیارد متر مکعب آب داریم. بیش از ۵۰ سال است هیچکس حرفی نمی زند، اما وقتی ۱۰۰ میلیون متر مکعب آب می خواهد برود منطقه جنوب البرز همه یکی از نگرانی های مطرح شده در خصوص انتقال آب خزر به سمنان، موضوع مصارف غیر شرب در این استان است. فعالان زیست محیطی نگران هستند که با انتقال آب به سمنان صنایع سنگینی که نیاز مبرم روز به آب دارند نیز در این استان شکل گیرند و آب منتقل شده به مصرف صنعتی و یا حتی

کشاورزی برسد. در همین خصوص، اما کلاتری نگرانی ها را با جمله «ما با هر نوع انتقال به خصوص از دریای شمال برای مسائل غیر کشاورزی با رعایت مسائل زیست محیطی موافق هستیم» پاسخ داده و گفته بود: راه اندازی صنعت بسیار پر هزینه است، اما اگر رونق صنعت از طریق آب انتقالی، توجیه اقتصادی داشته باشد و با ضوابط زیست محیطی سازگار باشد، ایرادی ندارد. از ابتدای سال گذشته صدور مجوز برای صنایع آب بر درون سرزمین را قطع کردیم. یعنی صنایعی که درون سرزمین فعالیت دارند و آب بر هستند، حق فعالیت ندارند و اجازه فعالیت ندارند. یکی دیگر از نگرانی ها در خصوص نحوه انتقال آب و آسیب احتمالی به جنگل های هیر کانی است که در این خصوص مسعود تجربی معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست گفت: وزارت نیرو اعلام کرده که اگر قرار بر انتقال باشد، احداث تونل در جنگل ها از زیر زمین انجام می شود و در صورت انتقال از روی زمین الزامات زیست محیطی رعایت خواهد شد. وی افزود: شرط محیط زیست کار گذاشتن لوله های انتقال آب در کنار خط راه آهن است. این موضوع را جزء الزامات قرار دادیم که وزارت نیرو مکلف است تمام این الزامات را در نظر گیرد. معاون سازمان محیط زیست با بیان اینکه این سازمان مخالفتی با برداشت آب دریای خزر ندارد، ادامه داد: باید برای برداشت آب ضوابط تعیین شده رعایت

شود، یعنی زمانی که آب به دریایاز می گردد در عمق و فاصله ای باشد که به شوری آب دریا کمترین اثر منفی را بگذارد. یک کارشناس حوزه آب گفت: برای اجرای طرح انتقال آب دریای خزر به فلات مرکزی ایران ۱۰۰ تا ۷۰۰ هکتار جنگل های هیر کانی که قدمتی بین ۳ تا ۳۵ میلیون سال دارد باید از بین برود. اسماعیل کهرم، کارشناس حوزه آب درباره طرح انتقال آب خزر به فلات مرکزی ایران گفت: این موضوع را باید از سه جنبه اقتصادی، زیست محیطی و سیاسی بررسی کرد. این طرح از جنبه اقتصادی توجیهی ندارد، چرا که هزینه چنین اقدامی علاوه بر احداث خط لوله و ایستگاه های تقویت فشار شامل احداث آب شیرین کن هانیز می شود که تجهیزات آن به دلیل تحریم های اقتصادی بی شک با دشواری و هزینه بالا وارد می شود، در نتیجه چنین روندی در تولید آب آشامیدنی برای شرب یا حتی صنعت، بی شک هزینه های تولید را بالا برده و آب گرانی به مقصد خواهد رسید که در چنین شرایطی یا مردم باید هزینه آن را بپردازند که بی شک با اعتراض مردمی روبه رو خواهد شد یا دولت باید سهم یارانه ای به آن اختصاص دهد که در این صورت هزینه های دولت شدیداً افزایش می یابد. وی ادامه داد: طبق این طرح قرار است ۱۵۰ میلیون متر مکعب آب به بخش صنعت و ۲۰۰ میلیون متر مکعب آب به بخش شرب اختصاص دهند که هزینه تولید آب شرب آن چند برابر هزینه تولید آب

اخبار انرژی

اعلام سهمیه سوخت ناوگان حمل و نقل شهری و بین شهری

شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی طی اطلاعیهای، جزئیات بسته تکمیلی سهمیه سوخت ناوگان حمل و نقل شهری و بین شهری را اعلام کرد. بر این اساس، سهمیه بنزین در نظر گرفته شده برای تاکسی بین شهری، تاکسی ون شهری و تاکسی اینترنتی به شرح زیر اعلام شد: مطابق بسته مصوب سهمیه بنزین برای ناوگان آژانس شهری (تاکسی تلفنی) برای آن دسته از خودروهایی که تاکنون توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت یا سازمان شهرداری های کشور ساماندهی شده اند، به میزان ۲۰۰ لیتر برای خودروهای تک سوز و ۱۲۰ لیتر برای خودروهای دوگانه سوز، طی دو ماه آینده در پایان هر ماه به صورت اعتباری و پس از معرفی کارت، در کارت بانکی رانندگان شارژ می شود. برای سرویس مدارس، ادارت کل آموزش و پرورش، شهرداری ها و مدارس موظف هستند تمامی اطلاعات را در سامانه سپند ثبت نام نموده و سهمیه این خودروها در قالب اعتبار و بر اساس پیمایش انجام شده در پایان ماه، در کارت اعتباری ذینفعان شارژ خواهد شد. سهمیه بنزین تاکسی های دوگانه سوز نیز از ابتدای آذرماه ۹۸ به ۲۵۰ لیتر افزایش می یابد. سهمیه سوخت وانت بار ها و موتور سیکلت های حمل بار شهری در صورت ساماندهی و ثبت پیمایش این ناوگان با تایید وزارت کشور در خصوص افزایش سهمیه آنها بر اساس پیمایش مورد تأیید اقدام خواهد شد.

افتتاح طرح آبرسانی به ۵۵ روستای گرمسار و آرادان

نماینده مردم گرمسار و آرادان از سفر دکتر اردکانیان وزیر نیرو به شهرستان گرمسار به منظور افتتاح چند پروژه خبر داد. غلامرضا کاتب اظهار کرد: دکتر اردکانیان فردا ۲۷ آبان ماه به منظور افتتاح این پروژه ها به گرمسار سفر می کند. وی از افتتاح پروژه پست ۴۰۰ کیلوواتی ایوانکی به عنوان یکی از پروژه های آماده افتتاح نام برد و افزود: این پروژه با اعتباری بیش از ۸۶۰ میلیارد ریال به بهره برداری می رسد. نماینده مردم گرمسار و آرادان از کم آبی به عنوان یکی از مشکلات استان سمنان و خصوصاً شهرستان های گرمسار و آرادان نام برد و افزود: شهرستان های گرمسار و آرادان از ظرفیت بالایی در حوزه کشاورزی و روستایی برخوردارند و تامین نیازهای روستاییان می تواند ضمن حفظ جمعیت مولد در مناطق روستایی، مانع از مهاجرت به شهرها شود. کاتب در همین ارتباط ادامه داد: فردا با حضور وزیر نیرو و مجتمع آبرسانی ۷۵ روستایی با هدف تامین آب بخشی از روستاهای دو شهرستان گرمسار و آرادان به بهره برداری می رسد. نماینده مردم گرمسار و آرادان با بیان اینکه این پروژه در این فاز ۵۵ روستای این دو شهرستان را تحت پوشش قرار می دهد خاطر نشان کرد: تاکنون برای این پروژه ۹۵ هزار و ۲۵۰ میلیون ریال اعتبار هزینه شده است.

وعده های احیای دریاچه ارومیه محقق می شود؟

چندینی پیش بود که وزیر نیرو بر انجام تعهدات این وزارتخانه در مورد احیای دریاچه ارومیه خبر داد و آخرین اخبار حاکی از آن است که در راستای اجرای این تعهدات، این امکان فراهم شده است که چهار میلیارد و ۶۷۷ میلیون متر مکعب آب تنظیم شده وارد دریاچه ارومیه شود. چندینی پیش رضا اردکانیان وزیر نیرو - بر انجام تعهدات وزارت نیرو برای احیای دریاچه ارومیه تاکید کرد و گفت این طرح یکی از طرح های پویش الف ب ایران است و هر چه تعهد کردیم انجام می دهیم. ممکن است در برخی موارد تجهیزاتی باشد که وارد کردن آن ها به دلیل تحریم با اختلال مواجه شود. اما همیشه راه خود را باز می کند، به طور کلی مشکلی از لحاظ تامین تجهیزات نداریم. طبق آخرین اخبار در طی چند سال اخیر با مجموعه مدیریتی که بر روی مخازن سد هادر حوضه آبریز صورت گرفته این امکان فراهم شده است که چهار میلیارد و ۶۷۷ میلیون متر مکعب آب تنظیم شده وارد دریاچه ارومیه شود و تراز کنونی دریاچه ارومیه امروز یک متر بالاتر از سال ۱۳۹۳ است. در این راستا، اسحاق جهانگیری - معاون اول رییس جمهور - با تاکید بر این که وضعیت دریاچه ارومیه باید اطمینان بخش باشد و آینده دریاچه نیز مسیر حیات و احیای آنی کند و به هیچ عنوان نباید سخیزی از مرگ دریاچه مطرح شود، اظهار کرد: ۳ هزار و ۴۶۵ میلیارد تومان بودجه برای احیای دریاچه ارومیه در نظر گرفته شده بود.

آمریکا در آینده نفت عراق جایی ندارد؟

سفرش بابت این قرارداد از عراق تشکر کرد. روسیه تنها به میداین نفتی علاقمند نیست. روس نفت ۶۰ درصد در خط لوله نفت کردستان که خط لوله صادرات اصلی عراق است، سهم دارد. روس نفت در بهار سال ۲۰۱۸ امضای توافق با وزارت منابع طبیعی منطقه کردستان برای توسعه زیر ساخت نفت و گاز این منطقه از جمله یک خط لوله گازی جدید به ظرفیت انتقال سالانه حداکثر ۳۰ میلیارد متر مکعب گاز را اعلام کرد. این میزان معادل حدود شش درصد از تقاضای گاز اروپا است. به گفته یک سیاستمدار عراقی، روسیه قدرت سیاسی زیادی در عراق پیدا کرده است. نفت حدود ۹۶ درصد از صادرات عراق را تشکیل می دهد اما بدون خط لوله برای صادرات آن، نفت هیچ ارزشی برای این کشور نداشت. بنابراین اکنون روسیه عملاً صادرات این کشور را کنترل می کند. روسیه همواره در بخش نفت و گاز عراق حضور نداشت. پس از سقوط حکومت صدام حسین در سال ۲۰۰۳ و پس از آن اشغال عراق، شرکت های روسی در این کشور غایب بودند اما با مناقشات فزاینده داخلی در سال ۲۰۰۹ همه چیز تغییر کرد. حدود آن زمان، بسیاری از شرکت های نفتی غربی مانند اکسون موبیل و شورون به دلیل نگرانی های امنیتی به صورت موقت یا کامل این منطقه را ترک کردند و شرکت های روسی که مشتاق ریسک بودند، جای آنها را گرفتند.

بخش انرژی عراق که طی ۹ سال اخیر انجام شده است، مایه تعجب نیست که منافع روسیه در این کشور عمدتاً به نگرانیهای تجاری متمرکز است. شرکت های روسی در میان شرکت های نفتی خارجی در عراق هستند و به دلیل ماهیت بلندمدت قراردادهای نفت و گاز، سهم بازار روسیه به مرور زمان افزایش پیدا می کند. به عنوان مثال شرکت لوک اویل در سال ۲۰۰۹ یکی از نخستین قراردادهای نفتی را در دوران پس از جنگ عراق برنده شد که برای پروژه توسعه میدان کرنا ی غربی ۲ در بصره بود. این پروژه ۲۵ سال زمان خواهد بود و تولید ۸۰۰ هزار بشکه در روز تا پایان سال ۲۰۲۴ را هدف گذاری کرده است. اکنون این پروژه تنها حدود ۴۰۰ هزار بشکه در روز نفت تولید می کند اما در ۹ درصد از تولید نفت و ۱۲ درصد از صادرات نفت عراق سهم دارد. قراردادهای دیگر از سال ۲۰۱۱ شامل قرارداد ۲ میلیارد دلاری سرمایه گذاری توسط گاز پروم و شرکت کاپش در مرکز عراق و منطقه کردستان است. گاز پروم سه میلیون بشکه نفت از میدان سرقاله در گرمیان تولید کرده است و چندین پروژه اکتشاف در میادین حلبچه و شکال راه اندازی کرده است. درست در سپتامبر شرکت روسیه "استروی ترانس گاز" برنده یک قرارداد ۳۴ ساله برای اکتشاف نفت و گاز در استان انبار عراق شد که به گفته یک منبع آگاه در دفتر نخست وزیر عراق، لاوروف در

با وجود ناآرامی های اخیر در عراق که باعث خروج بسیاری از دیپلمات های خارجی به دلیل نگرانی های امنیتی شده، روسیه اهمیتی نداده و سفارت خود را همچنان باز نگه داشته است و حتی وزیر خارجه این کشور ماه گذشته از بغداد و اربیل دیدار کرد. دیدار سرگی لاوروف از عراق یک سفر دیپلماتیک معمولی نبود. طی دیدار وزیر خارجه روسیه از عراق، هیچ توافق رسمی امضا نشد و به نظر می رسید سیاست، سوری و ترور یسم در درجه اهمیت بعدی قرار داشتند و دیپلمات ها در حداقل بودند. در حقیقت عمده کسانی که به همراه وی حضور داشتند بازگانی شامل نمایندگان شرکت های نفت و گاز مانند گاز پروم نفت، روس نفت، سوبوز نفت گاز و لوک اویل بودند. همچنین نمایندگان شرکت تکنوپرومکس پورت که سازنده تاسیسات انرژی است و سرویس فدرال همکاری نظامی - فنی روسیه حضور داشتند. به گفته یک منبع آگاه در دولت نخست وزیر عراق که مایل نبود نامش فاش شود، در این دیدار ها تنها روابط تجاری دو جانبه مورد بحث قرار گرفتند. یک منبع آگاه دیگر در دولت منطقه ای کردستان که مقرر آن در اربیل است نیز اظهار کرد: روس ها مایل بودند اطمینان حاصل کنند در خصوص پروژه های شرکت های انرژی روسیه اوضاع مرتب است. با توجه به سرمایه گذاری بیش از ۱۰ میلیارد دلار در